

भाषा संचालनालय,
विभागीय कार्यालय,
नवीन मध्यवर्ती इमारत, दुसरा मजला,
पुणे - ४११००१

दूरध्वनी क्रमांक :- ०२०-२६१२१७०९

ईमेल- bhashapune@gmail.com

क्रमांक:मलप-२०२६/प्र.क्र.०२/६६

दिनांक :- १५.०४.२०२६

प्रति,
संबंधित कार्यालये

विषय :- भाषा संचालनालयामार्फत घेण्यात येणारी मराठी लघुलेखन परीक्षा - एप्रिल, २०२६
परीक्षेची कार्यक्रमपत्रिका संबंधित कार्यालयांना पाठवण्याबाबत.

महोदय/महोदया,

भाषा संचालनालयामार्फत घेण्यात येणारी ८० शब्द प्रति मिनिट गतीची मराठी लघुलेखन परीक्षा **शुक्रवार, दिनांक २४ एप्रिल, २०२६** रोजी पुणे या केंद्रावर सकाळी ठीक १०.३० वाजल्यापासून घेण्यात येणार आहे. या परीक्षेचे केंद्र, परीक्षाचालक-नि-ज्येष्ठ पर्यवेक्षकाचे नाव, पत्ता व परीक्षेचे वेळापत्रक तसेच परीक्षेला बसणाऱ्या उमेदवारांसाठी सूचना इत्यादी माहिती पुढील कार्यवाहीसाठी सोबत पाठवण्यात येत आहे.

२. आपल्या कार्यालयातील ज्या कर्मचाऱ्यांना या परीक्षेस प्रवेश दिलेला आहे त्यांची नावे, आसन क्रमांक व परीक्षेचे वेळापत्रक यासंबंधीची माहिती सोबत जोडली आहे. आपल्या कार्यालयातील संबंधित कर्मचाऱ्यांना त्यांच्या परीक्षेचा दिनांक, आसन क्रमांक, वेळापत्रक याबाबतची अचूक माहिती तात्काळ देण्याची कृपया व्यवस्था करावी व सदर माहिती मिळाल्याबद्दल संबंधितांची स्वाक्षरी घ्यावी. परीक्षेचे वेळापत्रक परीक्षेपूर्वी किमान दोन दिवस अगोदर परीक्षा केंद्रावर लावण्याबद्दल संबंधित परीक्षाचालकांना यापूर्वीच सूचना देण्यात आल्या आहेत. आपल्या कार्यालयातील एखाद्या कर्मचाऱ्याची दरम्यानच्या काळात अन्य ठिकाणी बदली झाली असेल अगर एखादा कर्मचारी रजेवर गेला असेल तर परीक्षेची सर्व माहिती त्याला परीक्षेपूर्वी कळविण्याची व्यवस्था तात्काळ करावी व तसे केल्याचे या कार्यालयास उलटटपाली कळवावे.

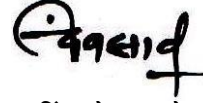
३. या परीक्षेस बसणाऱ्या उमेदवारांना निश्चितपणे ओळखता यावे म्हणून एतदर्थ मंडळाच्या ओळखपत्राचा नमुना सोबत पाठविण्यात येत आहे. सदर ओळखपत्र संबंधित कर्मचाऱ्याकडून भरून घ्यावे व त्यावर आपल्या समक्ष त्यांची स्वाक्षरी घ्यावी. ओळखपत्रावर आपण अगर आपल्या हाताखालील एखाद्या जबाबदार अधिकाऱ्याने (असा अधिकारी राजपत्रित असावा) स्वाक्षरी करणे जरुरीचे आहे. सदर ओळखपत्र तसेच कार्यालयाने त्यांना दिलेले फोटो असलेले त्यांचे ओळखपत्रही (आयकार्ड) परीक्षाचालकांनी मागणी करताच त्यांनी दाखवणे आवश्यक आहे. ज्या उमेदवाराकडे त्यांचे छायाचित्र (फोटो) असलेले कार्यालयाने दिलेले ओळखपत्र नसेल त्याने परीक्षेच्या ओळखपत्रावर फोटो चिकटवून तो कार्यालय प्रमुखांमार्फत साक्षात्कृत करून घेणे आवश्यक आहे. फोटो असलेले ओळखपत्र नसल्यास अगर त्याने परीक्षेच्या ओळखपत्रावर फोटो चिकटवून तो साक्षात्कृत करून घेतला नसल्यास त्यांना परीक्षेस प्रवेश दिला जाणार नाही याची संबंधित कर्मचाऱ्यांना जाणीव करून द्यावी.

४. आपल्या कार्यालयातील परीक्षेस बसणाऱ्या एखाद्या कर्मचाऱ्याचे नाव त्याचे आवेदनपत्र विहित मुदतीत या कार्यालयाकडे पाठवूनही त्याला प्रवेश दिलेला नसेल तर अशा कर्मचाऱ्यास संबंधित परीक्षाचालकांना परीक्षा केंद्रावर भेटण्यासंबंधी सूचना द्याव्यात. एखाद्या परीक्षार्थ्याच्या नावात, कार्यालयाच्या पत्त्यात अगर यादीत काही त्रुटी आढळून आल्यास त्याबाबत परीक्षेपूर्वी या कार्यालयास तसे लेखी कळवावे.

कृ. मा. प.

५. आपल्या कार्यालयामार्फत नामनिर्देशित उमेदवारांस परीक्षेस उपस्थित राहण्याची सूचना द्यावी. पूर्व अनुमती न घेता परीक्षेला अनुपस्थित राहणाऱ्या कर्मचाऱ्याची त्या दिवसाची रजा विनावेतन करण्यात यावी.
६. परीक्षेस बसणाऱ्या उमेदवारांना परीक्षा प्रत्यक्ष सुरू होण्यापूर्वी १५ (पंधरा) मिनिटे अगोदर परीक्षा दालनात प्रवेश देण्यात येईल. चाचणी दाखल एखाद्या उताऱ्याचे श्रुतलेखनही देण्यात येईल व त्याकरता कर्मचाऱ्यांनी परीक्षेच्या वेळेपूर्वी १५ मिनिटे तरी परीक्षा दालनात उपस्थित राहणे आवश्यक आहे. तसेच परीक्षा सुरू झाल्यावर किमान अर्धा तास तरी त्याला परीक्षादालन सोडता येणार नाही.
७. भाषा संचालनालयामार्फत घेण्यात येणारी मराठी लघुलेखनाची फक्त ८० शब्द प्रति मिनिट गतीची परीक्षा घेण्यात येते. या परीक्षेत उत्तीर्ण होण्यासाठी किमान ५० गुण मिळवावे लागतात. मराठी लघुलेखन परीक्षेच्या गुणांकन पध्दतीच्या माहितीची प्रत यासोबत पाठविण्यात येत आहे. ती परीक्षेस बसणाऱ्या कर्मचाऱ्यांना कृपया द्यावी. तसेच मराठी लघुलेखन परीक्षेच्या परीक्षार्थ्यांनी श्रुतलेखन संकेताकृतीमध्येच घेणे आवश्यक आहे. देवनागरी लिपीमध्ये मजकूर स्वरूपात श्रुतलेखन घेतल्यास संबंधित परीक्षार्थ्यांची उत्तरपत्रिका तपासली जाणार नाही अशा सूचना कृपया संबंधित परीक्षार्थ्यांना द्याव्यात व त्याबाबत त्यांची स्वाक्षरी घ्यावी.
८. भाषा संचालनालयामार्फत घेण्यात येणारी मराठी लघुलेखन परीक्षा ही शासनातर्फे घेण्यात येणाऱ्या विभागीय परीक्षेसारखी असल्याने या परीक्षेला उपस्थित राहिलेल्या उमेदवारांचा परीक्षेचा कालावधी हा दोन संधीपुरता कर्तव्यार्थ समजावा. या परीक्षेसाठी त्यांना प्रवास करावा लागल्यास नियमानुसार पहिल्या दोन संधींसाठी त्यांना प्रवास खर्च अनुज्ञेय असेल.

आपला,

(चिं. हो. वसावे)

सहायक भाषा संचालक,
भाषा संचालनालय, विभागीय कार्यालय,
पुणे.

सहपत्रे :-

१. परीक्षाचालक-नि-ज्येष्ठ पर्यवेक्षकाचे नाव, दूरध्वनी क्रमांक, केंद्राचा पत्ता व वेळापत्रक, इत्यादीचे विवरणपत्र.
२. परीक्षार्थीची यादी (आसन क्रमांक व कार्यालयाचा पत्ता)
३. ओळखपत्राचा नमुना.

भाषा संचालनालय - मराठी लघुलेखन परीक्षा
परीक्षार्थीची यादी

परीक्षा केंद्र :- पुणे

दिनांक :- २४ एप्रिल, २०२६

आसन क्रमांक	उमेदवाराचे नाव	कार्यालयाचे नाव व पत्ता	शेरा
१	२	३	४
१	श्री. पाटील आशिष प्रकाश	दिवाणी न्यायाधीश, वरिष्ठ स्तर, दिवाणी न्यायाधीश वरिष्ठ स्तर यांचे कार्यालय जि. पुणे - जि. पुणे - ४११००५	---
२	श्री. नेरकर मेघराज कैलास	--/--	---
३	श्रीमती चव्हाण मानसी विजय	दिवाणी न्यायाधीश, जिल्हा व सत्र न्यायालय, शिवाजीनगर जि. पुणे - ४११००५	---
४	श्रीमती जाधव प्राजक्ता भिमराव	प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी, फौजदारी न्यायालय क्र.५, शिवाजीनगर जि. पुणे - ४११००५	---
५	श्रीमती डिगे शिवानी अनिल	--/--	---
६	श्रीमती चापलकर वैशाली रामराव	प्रथम वर्ग न्यायदंडाधिकारी, फौजदारी न्यायालय क्र.८, , शिवाजीनगर जि. पुणे - ४११००५	---
७	श्रीमती छत्रे वैष्णवी नागनाथ	दिवाणी न्यायाधीश वरिष्ठ स्तर, दिवाणी न्यायालय वरिष्ठ स्तर यांचे कार्यालय, जि. पुणे - ४११००५	---
८	श्रीमती विसपुते अपूर्वा अरुण	सहायक अधीक्षक, प्रथमवर्ग फौजदारी न्यायालय, खडकी, शिवाजीनगर, जि. पुणे - ४११००५	---
९	श्रीमती घुगे पल्लवी अनंता	दिवाणी न्यायाधीश वरिष्ठ स्तर, दिवाणी न्यायाधीश वरिष्ठ स्तर यांचे कार्यालय जि. पुणे जि. पुणे - ४११००५	---
१०	श्रीमती मांडवे ऋतुजा संदीपान	जिल्हा व सत्र न्यायाधीश, जिल्हा व सत्र न्यायालय, पिंपरी - चिंचवड पिंपरी - चिंचवड जि. पुणे ४११०१८	---
११	श्री. शिर्के प्रतिक रविंद्र	प्रभारी दिवाणी न्यायालय कनिष्ठ स्तर दिवाणी न्यायालय कनिष्ठ स्तर यांचे कार्यालय, नारायणपूर रोड, सासवड, ता. पुरंदर, जि. पुणे.	---
१२	श्रीमती मुल्ला सानिया अस्लम	सहदिवाणी न्यायाधीश कनिष्ठ स्तर, दिवाणी व फौजदारी न्यायालय, पिंपरी, जि. पुणे.	---
१३	श्री. माने अमित मोहन	दिवाणी न्यायाधीश वरिष्ठ स्तर, दिवाणी न्यायाधीश वरिष्ठ स्तर यांचे कार्यालय, दिवाणी न्यायालय, पुणे - ४११००५	---
१४	श्रीमती सातपुते अश्विनी कृष्णा	सह दिवाणी व अतिरिक्त मुख्य न्यायदंडाधिकारी, दिवाणी न्यायालय, वरिष्ठ स्तर यांचे कार्यालय, शिवाजीनगर, जि. पुणे - ४११००५	---

आसन क्रमांक	उमेदवाराचे नाव	कार्यालयाचे नाव व पत्ता	शेरा
१	२	३	४
१५	श्री. कोष्टी दिपक विष्णू	सहाय्यक प्रबंधक, औद्योगिक न्यायालय, जळगांव, ई - गाळा मजला, जुने भिकमचंद जैन मार्केट, जि. जळगांव - ४२५००१	---
१६	श्री. पाटील निलेश प्रेमराज	प्रशासकीय न्यायाधीश, कामगार न्यायालय, हॉटेल झंकार, दुसरा मजला, गंजमाळ, जि. नाशिक - ४२२००१	---
१७	श्री. चिंतनपल्ली विशाल श्रीनिवास	दिवाणी न्यायाधीश, वरिष्ठ स्तर दिवाणी न्यायालय, वरिष्ठ स्तर, शिवाजी नगर जि. पुणे ४११००५	---
१८	श्री. चिंतनपल्ली श्रीपाद दत्तात्रय	---/--	---
१९	श्री. वल्लाल विनायक श्रीनिवास	---/--	---
२०	श्री. वायकर शुभम संजय	प्रथमवर्ग न्यायदंडाधिकारी, फौजदारी न्यायालय, खडकी, जि. पुणे - ४११००३	---
२१	श्री. कु-हाडे संग्राम राजाराम	प्रमुख न्यायदंडाधिकारी, बाल न्याय मंडळ, येरवाडा, जि. पुणे ४११००६	---
२२	श्रीमती सुरकुले कोमल मारुती	प्रथमवर्ग न्यायदंडाधिकारी, फौजदारी न्यायालय क्र.४ जिल्हा न्यायालय आवार, शिवाजीनगर जि. पुणे - ४११००५	---
२३	श्री. पाटील प्रसाद प्रकाश	दिवाणी न्यायाधीश वरिष्ठ स्तर, दिवाणी न्यायालय, वरिष्ठ स्तर, शिवाजीनगर, पुणे - ४११००५	---

सहाय्यक भाषा संचालक,
भाषा संचालनालय,
विभागीय कार्यालय,
पुणे.

भाषा संचालनालयामार्फत घेण्यात येणारी मराठी लघुलेखन परीक्षा

* परीक्षेचे वेळापत्रक *

परीक्षेचा दिनांक :- शुक्रवार, २४ एप्रिल, २०२६

परीक्षेची वेळ :- सकाळी १०.३० वाजल्यापासून पुढे

परीक्षाचालक-नि-ज्येष्ठ पर्यवेक्षकाचे नाव व परीक्षा केंद्राचा पत्ता

परीक्षा केंद्र	परीक्षा केंद्राचा पूर्ण पत्ता	परीक्षाचालक-नि-ज्येष्ठ पर्यवेक्षकाचे नाव व कार्यालयाचा पत्ता
पुणे	मुख्याध्यापिका, आबासाहेब अत्रे दिन प्रशाला व कनिष्ठ महाविद्यालय, लडकत पेट्रोल पंपासमोर, ३५ सोमवार पेठ, पुणे - ४११००१	श्री. चिं. हो. वसावे, सहायक भाषा संचालक, भाषा संचालनालय, विभागीय कार्यालय, नवीन मध्यवर्ती इमारत, दुसरा मजला, पुणे - ४११००१

नमूना क्रमांक ०९

भाषा संचालनालय
मराठी लघुलेखन परीक्षा

ओळखपत्र

छायाचित्र

श्री / श्रीमती हे / या सरकारी कर्मचारी असून, खाली दर्शविल्याप्रमाणे त्यांनी आपली सही माझ्या समक्ष केली आहे. भाषा संचालनालयामार्फत घेण्यात येणाऱ्या मराठी लघुलेखन परीक्षेसाठी त्यांचा आसन क्रमांक आहे

उमेदवाराची सही

(उमेदवाराने आपल्या कार्यालय प्रमुखासमक्ष सही करावी)
दिनांक

(उमेदवाराच्या कार्यालयाचे नाव आणि कार्यालय प्रमुखाची सही)

उमेदवाराची सही

(परीक्षा केंद्रावर पर्यवेक्षकाच्या समोर सही करावी)
दिनांक

पर्यवेक्षकाची सही

महत्त्वाची सूचना :- हे प्रमाणपत्र परीक्षेच्या काळात ज्या ज्या वेळी मागण्यात येईल त्या त्या वेळी दाखल केले पाहिजे.

मराठी लघुलेखन परीक्षा - (८० श.प्र.मि.गती)

उमेदवारांना गुणांकन पध्दतीबाबतच्या सूचना :-

१. परीक्षेकरता (अ) व (ब) असे दोन उतारे असतील. प्रत्येक उतारा स्वतंत्रपणे तपासण्यात येईल. एकूण १०० गुणांपैकी प्रत्येक उताऱ्यासाठी ४५ गुण आहेत. शुध्दलेखनाकरिता व योग्य तो समास सोडणे, परिच्छेद पाडणे, विरामचिन्हे देणे. नीटनेटकेपणा इत्यादीकरिता प्रत्येक उताऱ्यासाठी ५ गुण ठेवले आहेत.
 २. परीक्षा उत्तीर्ण होण्यासाठी एकूण ५० गुण आवश्यक आहेत. त्यासाठी दोन्ही उताऱ्यांचे एकत्रित गुण विचारात घेतले जातील. मात्र कोणत्याही एका उताऱ्यात कितान १५ गुण मिळवणे आवश्यक आहे. उताऱ्यामध्ये ७५ पेक्षा जास्त चुका झाल्यास उतारा पुढे तपासण्यात येणार नाही. प्रत्येक दोन चुकांसाठी एक गुण कमी करण्यात येईल. अशाप्रकारे मिळालेल गुण म्हणजे त्या उमेदवारास मिळालेले एकूण गुण होतील.
 ३. उताऱ्यातील एखाद्या शब्दाकरिता दुसराच चुकीचा शब्द लिहिल्यास अगर एखादा शब्द गाळल्यास अशा प्रत्येक चुकीच्या अथवा गाळलेल्या शब्दाकरिता एक चूक धरण्यात येईल. उताऱ्यातील शब्द मोजताना मूळ शब्दाला जोडून येणारे विभक्ति, प्रत्यय व अव्यये वेगळी मोजण्यात येतात. म्हणून चुका मोजताना एखाद्या विशिष्ट चुकीच्या अथवा गाळलेल्या शब्दाच्या बाबतीतील वरीलप्रमाणे जितके शब्द मोजले असतील तितक्या चुका मोजण्यात येतील. उदाहरणार्थ, परीक्षेच्या उताऱ्यातील शब्द मोजताना "घरात", "घरून", "घरातून" अशासारखे शब्द एकत्र छापण्यांत येत असले तरी, लघुलेखन परीक्षेत ते दोन शब्द मोजण्यात येतात. याच पध्दतीने "घरातूनही" हे तीन शब्द मोजण्यात येतात. तसेच, सामासिक शब्दाच्या बाबतीत त्याची फोड केल्यानंतर त्यात जितके मूळ शब्द निघतील तितके शब्द मोजण्यात येतात. उदाहरणार्थ, "घरदार", "सभागृह" अशासारखे शब्द दोन-दोन मोजण्यात येतात. तर "तुरुंगाधिकाऱ्यालासुध्दा" यासारख्या शब्दाकरिता चार शब्द मोजण्यात येतात. म्हणून वरीलसारखे शब्द गाळले गेले असतील अथवा त्यांच्याऐवजी चुकीचे शब्द घातले गेले असतील तर अशा प्रत्येक शब्दासाठी फक्त एकच चूक न धरता त्याकरिता परीक्षेच्या उताऱ्या जितके शब्द मोजले गेले असतील तितक्या चुका मोजण्यात येतील. म्हणजे "घरात", "घरून", "घरातून", "घरदार", "सभागृह" अशासारख्या शब्दांकरिता प्रत्येकी दोन चुका, "घरातूनही", सारख्या शब्दाकरिता तीन चुका व "तुरुंगाधिकाऱ्याला सुध्दा" शब्दाकरिता चार चुका मोजण्यात येतील.
 ४. सांगितलेल्या एका वाक्यातील एक अथवा अनेक शब्द गाळून त्याऐवजी चुकीचे अतिरिक्त शब्द घालण्यात आले असतील तर जे शब्द गाळले गेले असतील त्यांच्यासाठी प्रत्येकी एक चूक धरून शिवाय त्या वाक्यात समाविष्ट केलेल्या सर्व अतिरिक्त शब्दांकरिता मिळून आणखी एक चूक धरण्यात येते. प्रत्येक नवीन वाक्याचा संदर्भात हीच पध्दती अंमलात आणण्यात येते.
 ५. एखाद्या शब्दाच्या चुकीच्या लेखनामुळे अर्थात बदल होत असेल तर ती चूक धरण्यात येईल. उदा. "कारवाई", ऐवजी "कार्यवाही", "सूत" ऐवजी "सूत", "आव्हान" ऐवजी "आवाहन", "सुर" ऐवजी "सर" किंवा उलट.
 ६. शुध्दलेखन महाराष्ट्र शासनाने मान्य केलेल्या शुध्दलेखनाच्या नियमानुसार तपासण्यात येईल.
 ७. उमेदवाराने श्रुतलेखन लघुलिपितच घेणे आवश्यक आहे. देवनागरी मध्ये श्रुतलेखन घेतल्यास संबंधित उमेदवाराची उत्तरपत्रिका तपासली जाणार नाही याची नोंद घेण्यात यावी.
- (वरील सूचना एतदर्थ मंडळाच्या दि.१६.७.१९८७ व दि.१२.२.१९९८ च्या बैठकीतील, निर्णयानुसार तयार केलेल्या आहेत.)
- परीक्षार्थ्यांना महत्वाची सूचना
१. "उमेदवाराने श्रुतलेखन लघुलिपित घेणे बंधनकारक आहे तसे न केल्यास त्यास अनुत्तीर्ण घोषित करण्यात येईल."
 २. परीक्षा दालनात लिप्यंतरासाठी कागद पुरविले जातील. तसेच रबर, खाजगी कागद अगर इतर तत्सम कोणत्याही वस्तूचा वापर करण्यास सक्त प्रतिबंध करण्यात येत आहे.